

Četrtek, 20. november 2008

Sistemi socialne varnosti in pokojninski sistemi

P6_TA(2008)0556

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2008 o prihodnosti sistemov socialne varnosti in pokojninskih sistemov: njihovo financiranje in vedno večja individualizacija (2007/2290(INI))

(2010/C 16 E/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. oktobra 2006 o dolgoročni vzdržnosti javnih financ v EU (KOM(2006)0574),
- ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in zlasti členov 99 in 141 te pogodbe,
- ob upoštevanju sodb Sodišča Evropskih skupnosti, zlasti sodbe z dne 17. maja 1990 v zadevi *Douglas Harvey Barber proti Guardian Royal Exchange Assurance Group* ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju pravno zavezujoče Konvencije o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), ki jo je leta 1979 sprejela generalna skupščina Združenih narodov, zlasti člena 11.1(d) in (e) ter člena 11.2(c),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 1. marca 2006 o načrtu za enakost med ženskami in moškimi 2006–2010 (KOM(2006)0092),
- ob upoštevanju sklepov predsedstva Evropskega sveta v Bruslju z dne 13. in 14. marca 2008,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 17. oktobra 2007 z naslovom „Posodabljanje socialnega varstva za večjo socialno pravičnost in gospodarsko kohezijo: spodbujanje dejavne vključitve oseb, najbolj oddaljenih od trga dela“ (KOM(2007)0620),
- ob upoštevanju Konvencije Mednarodne organizacije dela o minimalnih standardih socialnega varstva iz leta 1952,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 11. aprila 2008 o izvajanju člena 8 in povezanih določb Direktive Sveta 80/987/EGS z dne 20. oktobra 1980 o približevanju zakonodaje držav članic o varstvu delavcev v primeru plačilne nesposobnosti njihovega delodajalca, ki zadeva dodatno podjetniško ali medpodjetniško pokojninsko zavarovanje izven obveznega socialnega zavarovanja (SEK(2008)0475),
- ob upoštevanju priporočil evropskih socialnih partnerjev v poročilu z dne 18. oktobra 2007 z naslovom „Ključni izzivi za evropski trg dela: skupna analiza evropskih socialnih partnerjev“,
- ob upoštevanju zelene knjige Komisije o posodabljanju delovnega prava za soočanje z izzivi 21. stoletja (KOM(2006)0708) in poznejše resolucije Parlamenta z dne 11. julija 2007 ⁽²⁾,

⁽¹⁾ Zadeva C-262/88, ECJ [1990] I-1889.

⁽²⁾ UL C 175 E, 10.7.2008, str. 401.

Četrtek, 20. november 2008

- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 26. februarja 2007 z naslovom „Pregled stanja družbene realnosti — Vmesno poročilo spomladanskemu Evropskemu svetu 2007“ (KOM(2007)0063) in resolucije Parlamenta z dne 15. novembra 2007 o dejanskem socialnem stanju ⁽¹⁾,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 10. maja 2007 o spodbujanju solidarnosti med generacijami (KOM(2007)0244) in resolucije Parlamenta z dne 21. februarja 2008 o demografski prihodnosti Evrope ⁽²⁾,
- ob upoštevanju člena 45 svojega poslovnika,
- ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter mnenj Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter Odbora za ekonomske in monetarne zadeve (A6-0409/2008),

A. ker za socialno varnost velja naslednje:

- vzpostavlja, ureja, upravlja in (navadno delno) financira jo država in tudi skupno z davki ali prispevki zavarovancev, država pa je javno odgovorna, da zadovoljuje potrebe svojih državljanov po socialni varnosti,
- opredeljuje jo obveznost plačevanja in zagotavljanje ustreznega osnovnega varstva za vsakogar,
- temelji na načelu družbene solidarnosti,
- zajema devet področij navedene konvencije Mednarodne organizacije dela,
- namenjena je zagotavljanju osnovne varnosti na področju zaposlitve (zavarovanje za primer brezposelnosti), dohodka (izplačilo pokojnine) in delovne zmožnosti (zdravstveno zavarovanje),

B. ker se bo število prebivalstva Evropske unije do leta 2025 po pričakovanjih rahlo povečalo, po tem letu pa rahlo nazadovalo in bo do leta 2050 postalo malo manjše in precej starejše,**C. ker se bo delovna sila ob upoštevanju sedanjega stalnega priseljevanja z 227 milijonov v letu 2005 zmanjšala na 183 do leta 2050, stopnja zaposlenosti bo do leta 2020 narasla na 70 %, predvsem zaradi višjega deleža zaposlenosti žensk, skupni delež zaposlenosti se bo do leta 2017 zvišal za 20 milijonov, vendar bo po tem do leta 2050 upadel za 30 milijonov, predvideno razmerje med prebivalstvom nad 65 let in delovno sposobnimi ljudmi pa bo do leta 2050 naraslo z 1:4 na 1:2,****D. ker pri splošnem povišanju upokojitvene starosti na podlagi splošnega trenda podaljšanja pričakovane življenjske dobe ni dovolj upoštevano, da je še vedno v številnih vejah industrije pričakovana življenjska doba delavcev veliko krajša,****E. ker imajo socialni partnerji na splošno, zlasti pa v vejah industrije, kjer je pričakovana življenjska doba delavcev krajša od povprečne, resno odgovornost, kar zadeva vstop in izstop delavcev iz trga dela, ter lahko bistveno prispevajo k zagotavljanju učinkovite kadrovske politike, ki upošteva starost,****F. ker se bodo stroški za denarno nadomestilo v primeru brezposelnosti zaradi nižjega deleža nezaposlenih ljudi do leta 2050 zmanjšali za približno 0,6 odstotne točke BDP, kar je zelo malo in ne bo kompenziralo visokih stroškov v drugih sektorjih,****G. ker Evropska unija porabi 27,2 % BDP za socialno varstvo (2008), pri čemer je večji delež namenjen dajatvam za starost in pokojninam (46 %),**

⁽¹⁾ UL C 282 E, 6.11.2008, str. 463.

⁽²⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0066.

Četrtek, 20. november 2008

- H. ker vprašanje socialne varnosti ni razmerje med stroški in prihodki, pač pa socialna pogodba, s katero tako državljani kot država pridobijo pravice in dolžnosti, in ga je treba tako tudi obravnavati in ker pod nobenim pogojem ne bi smeli zanemariti proračunskega vidika socialne varnosti,
- I. ker bo po pričakovanjih staranje prebivalstva privedlo do povečanja javnih izdatkov, večinoma za pokojnine, zdravstveno varstvo in dolgoročno varstvo, v večini držav do leta 2050, če se bodo še naprej izvajale sedanje politike, pri čemer bo povišanje največje v obdobju od 2020 do 2040,
- J. ker so cilji lizbonske strategije glede zaposlovanja žensk, mladih in starejših ter barcelonski cilji glede varstva otrok bistveni za vzdržnost pokojninskih sistemov,
- K. ker razvojni cilji tisočletja iz leta 2000, zlasti cilj 3, predpostavljajo enakost spolov,
- L. ker imajo ženske na splošno bolj razdrobljeno poklicno pot, za katero je značilna počasnejša rast plač, medtem ko imajo moški običajno neprekinjeno zaposlitev s hitrejšo rastjo plač, kar pomeni razliko pri vplačilih v pokojninski sistem in povečano stopnjo tveganja revščine za ženske, kar je glede na njihovo daljšo pričakovano življenjsko dobo tudi dolgoročneje tveganje,

Splošni pomisleki

1. poziva države članice, naj ob upoštevanju lizbonske strategije in potrebe po zajetju socialnih tveganj in zagotovitve trajnosti sistemov socialnega varstva in pokojninskih sistemov ter ohranitve jedra evropskih socialnih modelov dosežejo večji napredek pri uravnoteženju socialnih izdatkov in socialnega aktiviranja, pritegnejo čim več ljudi na kakovostna in varna delovna mesta z obveznim socialnim zavarovanjem in jih na njih obdržijo s spodbujanjem rasti in ustvarjanjem delovnih mest ter dostopa do zaposlitve na podlagi večje preglednosti trga, posodobijo sisteme socialnega varstva (na primer z večjo diferenciacijo pravil za zasluzke in mehanizmov financiranja) ter povečajo vlaganja v kadrovske vire s spodbujanjem raziskav, razvoja in inovacij ter z boljšim izobraževanjem in usposabljanjem v okviru vseživljenjskega učenja za vse;
2. poziva Komisijo, naj pozorno spremlja reforme sistemov socialne varnosti in pokojninskih sistemov v državah članicah, pri čemer naj primerja njihov dosedanj vpliv na stanje zaposlenosti žensk, ter se osredotoči na najboljše prakse, ki so se pokazale, še zlasti pri zmanjševanju diskriminacije na podlagi spola v zvezi s plačilom ter pri usklajevanju poklicnih in družinskih obveznosti;
3. poudarja, da se bodo viri gospodarske rasti spremenili zaradi demografskih sprememb in da bodo ti viri postali večja delovna storilnost in tehnološke inovacije; priznava, da bo treba za ohranitev večje ravni storilnosti bolj vlagati v raziskave in razvoj ter v izboljšanje postopkov upravljanja, pri čemer je treba veliko prednost nameniti sinergiji med tehnološkimi in socialnimi inovacijami;
4. v zvezi s sedanjimi demografskimi, ekonomskimi in socialnimi trendi ter preprečevanjem sporov med generacijami in v družbi poudarja, da je treba izdelati nove metode za učinkovito ter enakopravno porazdelitev stroškov in koristi med manjšim deležem ekonomsko aktivnega in večjim deležem ekonomsko neaktivnega prebivalstva; meni, da mora biti cilj na evropski in nacionalni ravni ohranjanje ravnovesja med ekonomsko izvedljivostjo sistemov socialne varnosti in pokojnin na eni strani ter zavarovanjem socialnih tveganj na drugi strani;

Četrtek, 20. november 2008

5. ponovno izraža mnenje, da mora delovno pravo Skupnosti za spodbujanje ekonomsko izvedljivega sistema socialnega varstva okrepiti pogodbe za nedoločen čas kot prevladujoče oblike zaposlitve, ki zagotavlja ustrezno socialno in zdravstveno varstvo ter spoštovanje temeljnih pravic; vendar priznava, da je treba zaščititi tudi pravice tistih z drugačnimi delovnimi vzorci, vključno s pravico do pokojnine, ki bi upokojemcem omogočila dostojno življenje;

6. ponovno poudarja, da je jedro evropskih socialnih modelov načelo solidarnosti med generacijami in družbenimi skupinami, financira pa se jih predvsem iz prihodkov iz dela, kot so prispevki delavcev in delodajalcev ter obdavčitev dela; obenem pa poudarja, da bo staranje prebivalstva močno obremenilo aktivno delovno silo in da mora biti iskanje rešitev za demografske spremembe prednostna politična naloga; meni, da bi lahko drugače demografske spremembe ogrozile načelo solidarnosti ter s tem tudi evropske socialne modele; zato tudi poudarja, da je zelo pomembno okrepiti načelo solidarnosti, vključno z zagotovitvijo pravičnih finančnih nadomestil;

7. opozarja, da so lahko v skladu s členom 141 Pogodbe ES sprejeti pozitivni ukrepi za zagotovitev enakih plač in da sodna praksa Skupnosti obravnava prispevke za socialno varnost kot del plače;

8. opazuje, da se na podlagi demografskih sprememb ocenjuje, da bo do leta 2030 razmerje med aktivnimi in neaktivnimi osebami 2:1; poziva Komisijo in države članice, naj razvijejo politike, s katerimi bodo zagotovile, da pokojninska negotovost ne bo negativno vplivala na skrbnike, ki so zaradi obveznosti oskrbe pogosto prisiljeni zapustiti trg dela;

9. opozarja, da vse večja individualizacija socialne varnosti in pokojnin prispeva k posodobitvi drugega in tretjega stebra sistemov socialne varnosti, ne da bi ustvarjala dvom v tretji steber, da bi lahko imeli ljudje, zlasti ženske in druge ranljive skupine, svobodnejšo izbiro, ki bi jim omogočila večjo samostojnost in pridobitev dodatnih pokojninskih pravic;

10. poziva Komisijo k intenzivnejšim raziskavam in delu v zvezi z vplivom individualizacije socialnih pravic na enako obravnavanje žensk in moških;

11. ocenjuje, da mora biti enakost spolov med cilji reform sistemov socialne varnosti in pokojninskih sistemov, ter pri tem poudarja, da so neenakosti na tem področju posredne narave, izhajajoče iz trajne razlike na trgu dela glede plač in poklicnih možnosti ter neenakopravne delitve družinskih in gospodinjskih obveznosti, zaradi česar jih je mogoče odpraviti le z globalnejšimi ukrepi;

12. poziva Komisijo in države članice, naj povečajo ozaveščenost (mladih) odraslih o pomenu zgodnjega pridobivanja pokojninskih pravic;

Delovna sila

13. meni, da bo zmanjševanje delovne sile ob nadaljevanju sedanjega trenda povzročilo zmanjšanje celotnega števila delovnih ur; meni, da bi za obrnitev tega trenda lahko sprejeli ukrepe za zmanjšanje stopnje brezposelnosti in povečanje zaposlovanja (tudi z usposabljanjem in prekvalifikacijo), med drugim tudi z vključevanjem oseb z velikim delovnim potencialom, kot so invalidi, ženske in starejše osebe; poudarja, da je treba omogočiti prožnost pri upokojevanju na prostovoljni podlagi, spremeniti ureditev načinov dela in zagotoviti smotrno uporabo novih tehnologij; poudarja, da je treba izboljšati tudi podporne storitve in storitve, povezane z varstvom otrok in vzdrževanih družinskih članov, ter tako zmanjšati število ljudi, ki prostovoljno delajo s polovičnim delovnim časom;

Četrtek, 20. november 2008

14. opozarja, da je višja stopnja zaposlenosti močno odvisna od nujnosti, da vse skupine — zlasti tiste, ki so izključene s trga dela — ostanejo aktivne; zato poudarja, da se je treba boriti proti diskriminaciji na trgu dela in nuditi zaposlitev neaktivnim osebam na trgu dela; poleg tega poudarja, da je treba zagotoviti ustrezne prilagoditve za lažje delo invalidov in oseb s hudimi zdravstvenimi težavami ter dostop do zaposlitve za invalide in duševno bolne;

15. zato poudarja potrebo po aktivnih politikah zaposlovanja žensk, mladih in starejših, da bi tako ustrezno uporabili delovno silo in gospodarske družbe ter da bi se na podlagi prispevkov v sisteme pokojninskega zavarovanja uveljavila pravica do dostojne pokojnine;

16. poudarja, da je treba na nacionalni ravni preučiti možnost zvišanja zakonsko določene upokojitvene starosti; meni, da je ne glede na različne zakonsko določene upokojitvene starosti v državah članicah treba spodbujati delavce, da prostovoljno ostanejo v delovnem razmerju tako dolgo, kot jim pogoji dopuščajo, dokler ne dosežejo zakonsko določene upokojitvene starosti ali pa še dlje;

17. poziva socialne partnerje, naj — med drugim na podlagi izkušenj, pridobljenih v različnih sektorjih — dosežejo dogovor o prilagojenih sektorskih ukrepih v zvezi s starajočimi se delavci na splošno, zlasti pa o kadrovski politiki, ki upošteva starost;

18. poziva države članice, naj zagotovijo finančne in socialne spodbude za delavce, da bodo pripravljeni delati tudi po tem, ko dosežejo upokojitveno starost;

19. poziva države članice, naj izvajajo aktivno politiko za izboljšanje varnih delovnih razmer, da bi zmanjšale tveganja v nekaterih poklicih ter preprečile predčasno upokožitev velikega deleža kvalificiranih delavcev;

20. opozarja, da je treba vsakršno koli politiko za spodbujanje ekonomske migracije, ki je usmerjena zlasti na potencialne delovno sposobne migrante in ki visoko kvalificiranim kandidatom ponuja pospešeno priseljevanje, dopolniti z ukrepi za boljšo integracijo priseljencev na trg dela in v družbo na sploh; poudarja, da lahko vztrajna prizadevanja za večje priseljevanje povzročijo beg možganov iz držav izvora, kar pa lahko slabo vpliva na njihov gospodarski in družbeni razvoj ter sproži nov val nenadzorovanih migracij;

21. priznava, da je lahko zanemarjanje sposobnosti težava tako za gospodarstvo v celoti kot za zadevne posameznike, ko se zaradi pomanjkanja manj usposobljene delovne sile kvalificirani delavci migranti zaposlujejo na delavna mesta, ki zahtevajo nižje kvalifikacije; poudarja, da morajo imeti delavci migranti korist od prispevkov, ki so jih plačali v pokojninske sisteme;

22. poziva Komisijo, naj sprejme potrebne ukrepe, s katerimi bo zagotovila, da državljani Unije, ki delajo ali prebivajo v državi članici gostiteljici, ne bodo deloma ali v celoti izgubili svojih pravic socialnega varstva;

23. meni, da je dolgoročni vpliv priseljevanja na staranje prebivalstva negotov, saj je odvisen od gibanja migracijskih tokov, združevanja družin in stopnje rodnosti priseljencev; meni, da lahko imigracija prispeva k boljšemu ravnotežju sistemov socialne varnosti, če so imigranti zakonito zaposleni ter tako prispevajo k njihovem financiranju;

Pokojnine

24. v zvezi z dostopom do trga dela in razmerami na njem opozarja na diskriminacijo ranljivih skupin, zlasti tistih, ki opravljajo dela, kjer prispevki za socialno varnost niso obvezni, kar botruje nižjim stopnjam zaposlenosti in nižjim plačam ter zmanjšuje njihove možnosti, da bi si ustvarile ustrezno pokojnino; vztraja, da je treba vsem zagotoviti enake možnosti ter tako zagotoviti višjo stopnjo zaposlenosti, enake plače in ustrezne pokojninske pravice;

Četrtek, 20. november 2008

25. priznava, da javni pokojninski sistemi krepijo socialno solidarnost in da so zanje pristojne države članice ter da mora biti ohranjanje teh sistemov prednostna politična naloga; meni, da bi bila lahko večja uporaba nadomestnih možnosti za pokojnine, ki jih financira država, kot so na primer dodatne sheme, izvedljiva možnost; poudarja, da bi zasebne pokojnine lahko vključevale poklicno pokojninsko zavarovanje, ki ga zagotovi delodajalec ali druge kolektivne organizacije in združenja, ter individualno dodatno pokojninsko zavarovanje na podlagi prihrankov; poudarja, da bi zasebne pokojnine povečale potrebo po ustrezni ureditvi zasebnih pokojninskih skladov in prenosljivosti takih pokojnin ter spodbujanje in posodabljanje (vključno z večjo prožnostjo) teh možnosti; pri tem meni, da je treba upoštevati tveganje, da lahko ženske v obstoječem javnem pokojninskem sistemu izgubijo zavarovanje, če se ta sistem nadomesti z zasebno ureditvijo, takšno tveganje pa se lahko zmanjša z dodelitvijo pokojninskih pravic za porodniški dopust, starševski dopust in dopust iz osebnih razlogov;

26. poziva države članice, naj resno upoštevajo potrebo po preoblikovanju tradicionalnih pokojninskih sistemov, ki temeljijo na redni oceni tveganja in predvidevanju tipičnega, običajnega poteka življenja, in prilagodijo sistem socialnega varstva v skladu z reformami pokojninskega sistema, saj se predvideni običajni potek življenja hitro spreminja, tako imenovani mozaični življenjepisi pa bodo postali vse bolj običajni; meni, da to lahko privede do novega družbenega tveganja, povezanega z večjo nepredvidljivostjo za številne osebe in predvsem ranljive skupine, zlasti priseljence, nizkokvalificirane delavce, starše samohranilce in tiste z drugačnimi obveznostmi oskrbe; poudarja, da bodo lahko zaradi tega zgodaj zapustili trg dela ali bodo na njem samo delno udeleženi; poudarja tudi, da je sprememba pokojninskih sistemov potrebna za doseg prožnega trga dela;

27. ugotavlja, da se mora trajnostni pokojninski sistem prilagoditi demografskim in gospodarskim izzivom, ter poudarja, da je struktura treh stebrov uravnotežena možnost pod pogojem, da je zagotovljena široka dostopnost; predlaga, da obvezno pokojninsko zavarovanje (prvi steber) dopolnjujejo kolektivno financirani pokojninski sistemi (drugi steber) ter posamezni dodatni produkti tretjega stebra; poudarja pomen pokojninskih sistemov, ki združujejo solidarnost s pogosto visokim donosom, saj gre za velike količine, naložbene strategije pa so dolgoročne in previdne, a kljub temu dobičkonosne; poziva Komisijo, naj začne s pripravo primerne in izvedljivega okvira za ureditev in nadzor vseevropskih pokojninskih produktov; poudarja, da bi notranji trg za poklicne pokojnine in pokojnine tretjega stebra omogočal posameznikom, da bi koristili ureditve prenosnih poklicnih pokojnin, spodbudil konkurenčnost ter znižal stroške pokojninskega varčevanja;

28. ugotavlja, da za otroke, starejše osebe, bolne ali invalidne družinske člane skrbijo predvsem ženske, bodisi prostovoljno ali neprostovoljno pod pritiskom kulturnih običajev in družbenih norm ali zaradi slabše kakovosti oziroma pomanjkanja storitev varstva otrok in drugih storitev oskrbe (dolgoročna oskrba) ter morajo zato večkrat prekiniti svoje poklicno življenje; poudarja, da je treba ženskam in skrbnikom nadomestiti izgubo in jim zagotoviti resnične možnosti, kar zadeva ustvarjanje družine in obveznosti oskrbe, ne da bi bili zaradi tega finančno ogroženi ali da bi to ogrozilo njihove možnosti za poklicno napredovanje; pozdravlja ukrepe držav članic za odpravo ali izboljšanje teh razmer, na primer s financiranjem sistema obveznega pokojninskega zavarovanja za čas, namenjen skrbi za otroke in družino;

29. poziva države članice, socialne partnerje in predstavnike ženskih organizacij, naj posvetijo več pozornosti možnim ali dejanskim učinkom reform pokojninskih sistemov na enakost moških in žensk ter predvidijo popravke, da bi zagotovili to enakost;

30. zahteva, da Komisija in države članice kot nujno zadevo sprejmejo ukrepe za preprečevanje neposredne diskriminacije pri poklicnih pokojninskih načrtih, vključno s prakso določanja ravni plačil in prispevkov na podlagi aktuarskih faktorjev glede na spol;

31. opozarja na svojo resolucijo z dne 21. februarja 1997 o položaju zakoncev, ki pomagajo samozaposlenim delavcem ⁽¹⁾, v kateri je med drugim zahteval zagotovitev obvezne vključitve teh zakoncev v pokojninsko zavarovanje;

⁽¹⁾ UL C 85, 17.3.1997, str. 186.

Četrtek, 20. november 2008

32. opozarja na svojo resolucijo z dne 12. marca 2008 o položaju žensk na podeželskih območjih EU ⁽¹⁾ in še enkrat poziva Komisijo, naj do konca leta 2008 predloži predlog spremembe Direktive 86/613/EGS z dne 11. decembra 1986 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki se ukvarjajo z dejavnostjo, vključno s kmetijstvom, kot samozaposlene osebe, ter o varstvu samozaposlenih žensk med nosečnostjo in materinstvom ⁽²⁾, katera predvideva neodvisne pravice iz socialnega in pokojninskega zavarovanja za ženske, ki pomagajo na kmetijskih gospodarstvih;

33. opozarja na svojo resolucijo z dne 11. julija 2007 o politiki finančnih storitev (2005–2010) ⁽³⁾ ter poudarja pomembnost razvoja preglednega in prožnega evropskega trga za socialno varnost in pokojninskega trga z znižanjem davčnih preprek in ovir prenosljivosti pravic do pokojnine iz ene države članice v drugo; meni, da oblikovanje notranjega pokojninskega trga zahteva evropski okvir, ki bo urejal pokojninske produkte;

34. poziva Komisijo, naj na podlagi priporočila odbora evropskih nadzornikov za zavarovanja in poklicne pokojnine nujno opravi revizijo Direktive 2003/41/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 3. junija 2003 o dejavnostih in nadzoru institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje ⁽⁴⁾, da bi zagotovila ustrezen režim solventnosti za takšne institucije, ter temeljito oceno vpliva, pri čemer naj preveri vprašanja enakih pogojev prek razlik v izračunu in temeljnih predpostavk za merjenje odgovornosti; poudarja, da bi ta režim lahko temeljil na širitvi nekaterih vidikov spremenjenega predloga Komisije z dne 26. februarja 2008 za Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o življenjskem zavarovanju o začetku opravljanja in opravljanju dejavnosti zavarovanja in pozavarovanja (Solventnost II) (KOM(2008)0119) na pokojninske sklade, pri tem pa bi upošteval posebnosti institucij za poklicno pokojninsko zavarovanje, na primer dolgoročno naravo njihovih pokojninskih sistemov in vrsto zavarovanja tveganj ali jamstev iz pokojninskih skladov; meni, da bi tovrsten posebni režim solventnosti utrdil finančno stabilnost in preprečil regulatorno arbitražo;

35. opozarja, da je Sodišče obsodilo ovire za davčne oprostitve glede čezmejnih pokojninskih prispevkov; poudarja, da davčne olajšave ponujajo najboljše pobude za dolgoročno varčevanje in da bi bilo morda potrebno nadaljnje usklajevanje, s čimer bi odstranili vse ovire za čezmejno plačevanje prispevkov v pokojninske sisteme;

36. ugotavlja sedanji trend prehoda s pokojninskih sistemov z določenimi pravicami na pokojninske sisteme z določenimi prispevki ter je zaskrbljen zaradi zmanjšanja prispevkov delodajalcev, ki očitno spremlja ta trend; poudarja, da je treba okrepiti sodelovanje zaposlenih v obstoječih pokojninskih sistemih in povečati njihove prispevke vanje, da bi posameznikom zagotovili ustrezno pokojnino; poudarja tudi, da morajo delodajalci še naprej plačevati ustrezne prispevke, zlasti v pokojninske sisteme z določenimi prispevki; je zaskrbljen, da bi lahko načrtovana revizija mednarodnega računovodskega standarda (MRS) 19 o zaslužkih zaposlenih, kot na primer v primeru ukinitve tako imenovanega pristopa „pasu“, privedla do občutnih sprememb pokojninskih sistemov, ki jih je treba pazljivo oceniti, zlasti kar zadeva morebitne negativne vplive na privlačnost pokojninskih sistemov z določenimi pravicami;

37. ugotavlja, da je treba za zagotovitev prilagojenih življenjskih razmer invalidom in za zmanjšanje odvisnosti od pomoči nadomestiti dodatne življenjske stroške zaradi invalidnosti ter v tem smislu uskladiti pokojninske sisteme in politične ukrepe za socialno vključevanje;

⁽¹⁾ Sprejeta besedila, P6_TA(2008)0094.

⁽²⁾ UL L 359, 19.12.1986, str. 56.

⁽³⁾ UL C 175 E, 10.7.2008, str. 392.

⁽⁴⁾ UL L 235, 23.9.2003, str. 10.

Četrtek, 20. november 2008

Finančna vzdržnost

38. poudarja, da morajo države članice ohraniti ustrezno raven financiranja sistemov socialnega varstva in pokojninskih sistemov ter ob upoštevanju povečane konkurence, ki je posledica globalizacije, določiti alternativne in trdne davčne osnove; poudarja, da je treba za povečanje konkurenčnosti gospodarstev držav članic zmanjšati odvisnost od obdavčitve dela in zagotoviti več spodbud za delo; priznava, da je prehod na večjo obdavčitev kapitala zapleten proces, saj je kapital manjša davčna osnova, mobilnost kapitala pa je večja; predlaga, da bi lahko s prehodom na nove načine obdavčitve in/ali druge alternative izboljšali finančno vzdržnost socialnih izdatkov, s čimer bi zmanjšali davčno breme za ljudi z nižjimi dohodki; je trdno prepričan, da prispevki delodajalcev za socialno varnost pomenijo naložbo, saj prispevajo k porastu produktivnosti, to pa je eden od razlogov, zaradi katerih so države z visokimi socialnimi izdatki tudi najbolj konkurenčne;

39. poudarja, da se morajo države članice osredotočiti na uresničevanje srednje- in dolgoročnih ciljev Pakta stabilnosti in rasti ter zagotavljati vzdržnost svojih javnih financ, da bodo vzdržale pritisk starajočega se prebivalstva; ugotavlja, da je bilo na neformalni seji Sveta ministrov za gospodarstvo in finance na Brdu 5. aprila 2008 sklenjeno, da je treba na področju socialnih izdatkov večji pomen nameniti dejanskim dosežkom, ne pa višini izdatkov; priporoča Svetu, naj preuči možnosti nadaljnjega izboljšanja pakta stabilnosti in rasti, na primer z omogočanjem, da se dolgoročneje naložbe upoštevajo dlje časa;

40. poudarja, da morajo države članice oblikovati trajnostno finančno politiko s široko in enakomerno razporeditvijo davčnega bremena med zaposlenimi, potrošniki, podjetji in kapitalskimi dobički ter različnimi generacijami;

41. meni, da bi morala biti ureditev namenjena zagotavljanju plačilne sposobnosti in varstva poklicnih pokojninskih zavarovanj, tudi v primeru prevzema ali druge bistvene spremembe lastništva ali zamenjave uprave;

42. poziva države članice, naj v svoje letne proračune vključijo sredstva za plačilo pokojnin v prihodnosti;

43. poudarja, da je treba preučiti možnost postopnega prehoda iz dokladnih sistemov socialnega varstva na sisteme socialnega varstva s skladi;

Zdravstveno varstvo in dolgotrajna oskrba

44. je prepričan, da je treba vlagati v ukrepe za izboljšanje zdravstvenega stanja, ki lahko prispevajo k zmanjšanju stroškov zaradi staranja prebivalstva in večji trdnosti javnih financ; vztraja, da je treba ohraniti vrednote in načela, ki so temelj vseh sistemov zdravstvenega varstva v Evropski uniji in ki zajemajo univerzalno kritje, solidarnost pri financiranju, enakopraven dostop in zagotavljanje kakovostnega zdravstvenega varstva, ne glede na nujnosti racionalne porabe omejenih sredstev; poudarja, da je z izboljšanjem organizacije in zagotavljanja storitev v skladu z načeli solidarnosti mogoče doseči večjo kakovost in finančno učinkovitost zdravstvenih storitev;

45. ob upoštevanju pričakovanega zvišanja stroškov zdravstvenega varstva in dolgoročne oskrbe meni, da bi morale države članice ponovno preučiti svoj način financiranja ter upoštevati možnost, da lahko povečanje dolgoročne oskrbe preseže pričakovanja, saj je možno, da bo zaradi trenda manjših družin in večje udeležbe žensk na trgu dela na voljo manj neformalne oskrbe;

46. poudarja, da je treba še posebej upoštevati osebe, ki potrebujejo drago ali dolgoročno oskrbo, osebe in skupine s posebnimi težavami pri vključevanju, na primer etnične manjšine in osebe z nizkimi dohodki, oskrbo kroničnih bolnikov in razvijanje javnih zmogljivosti za rehabilitacijo, socialno vključevanje in podporo telesnim in duševnim invalidom ali starejšim, da ne bi ostajali v ustanovah, pač pa bi zanje vzpostavili strukture za samostojno življenje;

Četrtek, 20. november 2008

47. opaža, da javno financiranje zdravstvenega varstva prispeva k zaščiti pred finančnim tveganjem, neodvisno od osebnih zdravstvenih tveganj, ter tako podpira enakost in socialno varnost, medtem ko zasebni sistemi plačevanja prispevkov zajemajo omejeno ali nično združevanje tveganj ter plačila običajno povezujejo s tveganjem bolezni in zmožnostjo plačevanja, obenem pa zagotavlja trajnostno financiranje, neodvisno od demografskih sprememb;

48. priznava pomen javnega financiranja za uresničitev cilja solidarnosti ter znatne razlike med stopnjami javnega in zasebnega financiranja zdravstvene oskrbe v državah članicah; priporoča, da Komisija določi raven in/ali obseg javnega financiranja, ki bo izpolnjeval cilj solidarnosti tako za sistem v celoti kot za posebna storitvena področja;

49. priznava vse večjo priljubljenost tržno zasnovanih rešitev in privatizacije pri financiranju zdravstvenega varstva kot odgovor na naglo rast stroškov, neučinkovitost in težave s kakovostjo pri varstvu, zlasti v novih državah članicah; priznava vse več dokazov, da je navadno zaradi funkcionalne privatizacije sistemov socialnega in zdravstvenega zavarovanja, pridobitnih razlogov in konkurence med finančnimi posredniki upravljanje sistemov zdravstvenega varstva dražje, njihovi pozitivni učinki v smislu zmanjšanja stroškov, učinkovitosti in kakovosti pa so vprašljivi; zato priporoča, da države članice z enotnim plačilnim sistemom ta sistem ohranijo;

50. ugotavlja, da je lahko za sisteme zdravstvenega varstva, financirane predvsem prek socialnega zavarovanja na podlagi delovnega razmerja, koristna razširitev osnove prihodkov na tiste prihodke, ki niso povezani z delom;

51. opozarja, da v smislu svobode opravljanja storitev in pravice zavarovancev v okviru sistema zdravstvenega zavarovanja do izbire zdravnika ali zdravstvene ustanove po lastni izbiri ni dopustno, da države članice nočejo svojim državljanom povrniti stroškov za zdravljenje v tujini, lahko pa določijo (fiksne) individualne zgornje meje za nastale stroške in niso obvezane povrniti stroškov zdravljenja, ki bi ga lahko državljani opravili v svoji državi;

52. poziva države članice, naj se pri sprejemanju reformnih politik, namenjenih preoblikovanju pravnega okvira, ki je podlaga za njihove nacionalne zdravstvene sisteme, izogibajo izključno finančnemu pristopu;

53. je globoko prepričan, da mora biti ob razumevanju spremljajočih dejavnikov, ki bi lahko prispevali k uspešni reformi ali jo preprečili, izhodišče za vsako reformo temeljita analiza obstoječega (financiranja) zdravstvenega sistema, s katero bi opredelili šibke točke in problematična področja; pričakuje, da se države članice popolnoma zavedajo precejšnjega vpliva zdravstvenih reform na delovanje, zmogljivost in učinkovitost svojih zdravstvenih sistemov ter tveganj, ki jih nedodelani in neustrezno pripravljeni reformni ukrepi lahko pomenijo za kakovost in razpoložljivost zdravstvenih storitev, zdravje državljanov in posledično njihovo zaposljivost;

54. poziva države članice, naj preučijo vse funkcije in politike financiranja zdravja, raje kot da se osredotočajo le na sisteme plačevanja prispevkov; je prepričan, da je dvigovanje ravni prispevkov na podlagi zaposlitve ali dvigovanje zasebnih prispevkov bolnikov na ceno zdravstvenih storitev zgrešena politika, ki ima lahko katastrofalne posledice, ker nesprejemljivo omejuje dostop državljanov z nizkim dohodkom do vseh zdravstvenih storitev;

55. prepričan je, da je treba dostop državljanov z nizkimi dohodki do visokokakovostnih zdravstvenih storitev obravnavati kot prednostno nalogo v tesni povezavi z evropskimi vrednotami solidarnosti in enakih pravic ter kot pogoj za uspešno uresničevanje lizbonskih ciljev polne zaposlenosti;

Četrtek, 20. november 2008

56. poziva Komisijo, naj upošteva vidike enakih pravic vseh državljanov Evropske unije do visokokakovostnih zdravstvenih sistemov ter naj vključi potrebna zagotovila proti diskriminaciji državljanov, povezani s finančnimi sredstvi, v revizijo protidiskriminacijske zakonodaje Skupnosti ali v vsak nov zakonodajni instrument, ki bi obravnaval vprašanje dostopa do zdravstvenih storitev;

57. priporoča, da države članice prispevajo k učinkovitosti in pravičnosti v svojih zdravstvenih sistemih z zmanjšanjem števila ustanov, ki predstavljajo tveganje, ali še bolje z oblikovanjem ene same nacionalne ustanove, ki lahko pripomore k strateški usmeritvi in usklajevanju v celotnem zdravstvenem sistemu;

*

* *

58. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, Odboru za zaposlovanje, Odboru za socialno zaščito ter vladam in parlamentom držav članic in držav kandidat.

EU in evidence podatkov o letalskih potnikih (PNR)

P6_TA(2008)0561

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 20. novembra 2008 o Okvirnem sklepu Sveta o uporabi evidence podatkov o letalskih potnikih (PNR) za namene kazenskega pregona

(2010/C 16 E/08)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju izjave Komisije med pogovori dne 21. oktobra 2008 po vprašanju za ustni odgovor B6-0476/2008 o predlogu Okvirnega sklepa Sveta o uporabi evidence PNR za namene kazenskega pregona (KOM(2007)0654),
 - ob upoštevanju sedanjih razprav v Svetu na ravni ministrov in delovnih skupin o omenjenem predlogu,
 - ob upoštevanju mnenj Agencije za temeljne pravice, Evropskega nadzornika za varstvo podatkov, delovne skupine iz člena 29 in delovne skupine za policijo in pravosodje,
 - ob upoštevanju svojih predhodnih resolucij ⁽¹⁾ o sporazumih o evidenci PNR med EU in ZDA ⁽²⁾, med EU in Kanado ⁽³⁾ in med EU in Avstralijo ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju člena 108(5) svojega Poslovnika,
- A. ker morajo institucije EU in države članice spoštovati načela varovanja podatkov, kot je poudarjeno v členu 8 Evropske konvencije za varstvo človekovih pravic in temeljnih svoboščin (Konvencija o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin), v členih 7 in 52 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (Listina o temeljnih pravicah), členu 286 Pogodbe o Evropski uniji, členu 5 Konvencije Sveta Evrope št. 108 o varstvu posameznikov glede avtomatske obdelave osebnih podatkov (Konvencija št. 108) ter, na sekundarni ravni, v Direktivi 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ⁽⁵⁾ in osnutek Okvirnega sklepa Sveta o zaščiti osebnih podatkov, ki se obdelujejo v okviru policijskega in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah,

⁽¹⁾ UL C 61 E, 10.3.2004, str. 381; UL C 81 E, 31.3.2004, str. 105; UL C 103 E, 29.4.2004, str. 665; UL C 157 E, 6.7.2006, str. 464; UL C 305 E, 14.12.2006, str. 250; UL C 287 E, 29.11.2007, str. 349; UL C 175 E, 10.7.2008, str. 564; Sprejeta besedila, 22.10.2008, P6_TA(2008)0512.

⁽²⁾ UL L 204, 4.8.2007, str. 18.

⁽³⁾ UL L 82, 21.3.2006, str. 15.

⁽⁴⁾ UL L 213, 8.8.2008, str. 49.

⁽⁵⁾ UL L 281, 23.11.1995, str. 31.